

Regelbunden tillsyn i Lovisaskolan och Backaskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1 - 6

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Lunds kommun under våren 2009 och besökt Lovisaskolan och Backaskolan den 28-29 april 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats ([www.skolinspektionen.se/Regelbunden tillsyn](http://www.skolinspektionen.se/Regelbunden_tillsyn)).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har huvudmannen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 23 november 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och de båda skolorna, dels den information som samlats in under besöket. I Lovisaskolan och Backaskolan intervjuades rektorerna, lärare och elever. Även annan information om kommunen och skolorna från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorerna har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av rektorsområdet

Tabell 1: Antal elever på Lovisaskolan

Lovisaskolan	Antal elever
Grundskola	128

Källa: Skolans uppgifter 2009-04-28

Tabell 2: Antal elever på Backaskolan

Backaskolan	Antal elever
Förskoleklass	76
Grundskola	200

Källa: Skolans uppgifter 2009-04-28

Lovisaskolan och Backaskolan ligger på gångavstånd från varandra och utgör ett gemensamt rektorsområde på Norra Fäladen, ett område i kommunens norra delar. Båda skolorna har under åren tagit emot elever från förskoleklass till och med årskurs 5 men en organisationsförändring inför läsåret 2009 – 2010 innebär att rektorsområdets yngre elever ska få sin utbildning på Backaskolan medan eleverna i årskurserna 4 och 5 genomför sin utbildning på Lovisaskolan. Backaskolan är den större av de båda skolorna och har lokalmässigt bättre förutsättningar att genomföra undervisning i trä- och textilslöjd medan idrottsundervisningen sker på den närliggande skolan Fäladsgården. Uppagningsområdet kring Lovisaskolan utgörs till övervägande del av flerfamiljshus men med inslag av villabebyggelse medan området kring Backaskolan i högre grad består av såväl äldre som nyare villabebyggelse. Drygt 20 procent av eleverna i rektorsområdet har utländsk bakgrund.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Tabell 3: Resultat på nationella ämnesprov i årskurs 5

		2007		2008	
		Lovisa-skolan	Riket	Lovisa-skolan	Riket
Andel (%) elever som nått kravnivån på samtliga delprov på de nationella ämnesproven	Engelska	98	85	90	87
	Matematik	96	72	76	73
	Svenska	92	71	71	72

Källa: Uppgifter från skolan, 2009-04-28. Uppgifter på riksnivå för variabeln nationella ämnesprov presenteras utifrån ett obundet slumpvis urval om 200 skolor, från vilka Skolverket samlar in uppgifter om måluppfyllelse på de nationella ämnesproven.

Tabell 3: Resultat på nationella ämnesprov i årskurs 5

		2007		2008	
		Backa-skolan	Riket	Backa-skolan	Riket
Andel (%) elever som nått kravnivån på samtliga delprov på de nationella ämnesproven	Engelska	95	85	98	87
	Matematik	98	72	96	73
	Svenska	98	71	94	72

Källa: Uppgifter från skolan, 2009-04-28. Uppgifter på riksnivå för variabeln nationella ämnesprov presenteras utifrån ett obundet slumpvis urval om 200 skolor, från vilka Skolverket samlar in uppgifter om måluppfyllelse på de nationella ämnesproven.

Bedömning:

Resultatsammanställning av de nationella ämnesproven i årskurs 5 visar att mellan 92 och 98 procent av eleverna på Lovisaskolan år 2007 nådde målen i svenska, engelska och matematik, ett resultat som sett över tid är signifikativt för skolan. År 2008 visade emellertid betydligt lägre siffror. Personalen såväl som skolledningen menar att det fanns osedvanligt många elever i årskurs 5, läsåret 2007/2008, som hade stora stödbehov och att man inte fullt ut lyckades ge eleverna sådant stöd att de nådde målen. Av intervjuer och dokumentation framgår att man gjort betydande insatser för att förbättra skolornas uppföljningssystem, vilket man menar har lett till att man idag har mycket god kontroll över den enskilde elevens måluppfyllelse.

Sammanställningen av de nationella ämnesproven åren 2007 – 2008 på Backaskolan visar att en stor andel av eleverna, mellan 94 och 98 procent, når målen i svenska, engelska och matematik.

Skolinspektionen gör mot bakgrund av ovanstående sammanställningar bedömningen att de båda skolorna uppnår goda kunskapsresultat.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat**Bedömningspunkter****1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

4 (12)

Motivering

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.3 Bedömning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.3.2 Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Av läroplanen Lpo 94, 2.2 Kunskaper, framgår att läraren ska samverka med andra lärare i arbetet för att nå utbildningsmålen. Vidare framgår av läroplanen, 2.5 Övergång och samverkan, att samarbetsformer mellan förskoleklass, skola och fritidshem ska utvecklas för att berika varje elevs mångsidiga utveckling och lärande. Det finns i skolledningen och bland lärarna på såväl Lovisaskolan som Backa-

6 (12)

skolan ett tydligt intresse och en ambition för att utveckla samverkansformerna i syfte att kunna erbjuda eleverna en undervisning i ett långsiktigt perspektiv. Även om detta arbete kommit förhållandevis långt, företrädesvis på Lovisaskolan, tyder iakttagelser och intervjuer på att det kan vidareutvecklas så att det blir möjligt att åstadkomma ett närmare samarbete mellan klasser och årskurser. Vid intervjuerna framkommer vidare att samverkansformerna mellan skolorna i rektorsområdet och mottagande 6–9-skola inte är tillräckligt utvecklade. Det finns utarbetade rutiner, men av intervjuerna framgår att det saknas ett tydligt och för båda parter angeläget samarbete som kan leda till att elevernas lärande kan utvecklas i ett långsiktigt, progressivt perspektiv.

Skolinspektionen gör därför bedömningen att samverkansformerna inom de båda skolorna och i förhållande till mottagande skola behöver utvecklas.

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

Motivering

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

Motivering

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Av 5 kap. 2 § grundskoleförordningen framgår att en elev ska få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det.

Av intervjuer med såväl skollädaingen som personalen framkommer att det förekommer att elever som behöver stöd i form av studiehandledning på modersmålet inte får det.

Skolinspektionen gör därför bedömningen att man på såväl Lovisaskolan som Backaskolan behöver tillse att elever som är i behov av studiehandledning på modersmålet får stöd i enlighet med kraven i förordningen.

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

Motivering

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

Motivering

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

8 (12)

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

Motivering

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Enligt 14 a kap. 8 § skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. På Norra Fäladens skolområde finns en elevvårdsplan och handlingsplaner mot mobbning, våld och hot samt kränkande behandling och dessa tillsammans utgör rektorsområdets likabehandlingsplan. Sammantaget finns i dessa ett innehåll, som i flera avseenden följer direktiven. Planen saknar emellertid en specifik plan mot kränkande behandling för varje skola som utifrån en översikt redovisar de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling och också en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som man i de båda skolorna avser att påbörja eller genomföra under det kommande året. Skolinspektionen gör därför bedömningen att Lovisaskolan såväl som Backaskolan behöver vidta åtgärder så att en plan mot kränkande behandling upprättas i enlighet med gällande lagstiftning.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.1.4 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

10 (12)

Motivering

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Av läroplanen Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, framgår bland annat att skolans verksamhet måste utvecklas så att den svarar mot uppställda mål och det är huvudmannen som har ett givet ansvar för att så sker. Den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt provas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder provas och utvecklas. Ett sådant arbete måste ske i ett samspel mellan skolans personal och elever och i nära kontakt med hemmen. Av intervjuerna, med i första hand lärarna på de båda skolorna, framgår att det finns en medvetenhet om vikten av ett pågående kvalitetsarbete och lärarnas uttalanden tyder på att uppföljningar och utvärderingar är återkommande inslag i verksamheten. Det övergripande utvärderingsarbetet sker emellertid företrädesvis under någon dag i slutet av varje arbetsår. Skolledning och personal beskriver då de insatser som gjorts under året och diskussioner om resultaten lyfts fram och utgör ett underlag för kvalitetsredovisningen. Intervjuerna tyder dock på att det finns anledning för de båda skolorna att med utgångspunkt i uppsatta mål mer kontinuerligt följa upp, reflektera och med större tydlighet analysera insatser och resultat för att sedan kunna sammanställa och få ett underlag för det fortsatta utvecklingsarbetet i rektorsområdet. Skolinspektionen gör därför bedömningen att man i rektorsområdet behöver utveckla ett system för att kontinuerligt följa upp och utvärdera arbetet så att undervisningsmål och metoder ständigt provas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Enligt 1 § förordningen om kvalitetsredovisning ska varje skola årligen upprätta en kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten. Vidare anges i 3 § förordningen om kvalitetsredovisning att kvalitetsredovisningarna ska innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redo-

12 (12)

görelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningarna ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas.

Bland de insamlade dokumenten från de båda skolorna finns en kvalitetsredovisning som omfattar hela rektorsområdet men kvalitetsredovisningen är i stor utsträckning ett dokument som ägnas åt beskrivningar av genomförda insatser utan några tydliga analyser och beskrivningar som konkret redogör för hur långt man kommit i arbetet för att nå målen. Om kvalitetsredovisningen ska vara ett reellt verktyg för att nå högre måluppfyllelse behöver det innehålla målområden som alla på skolan upplever som angelägna och som återkommande aktualiseras som grund för skolans ständigt pågående kvalitetsarbete.

Skolinspektionen gör därför bedömningen att de båda skolornas kvalitetsredovisningar inte uppfyller förordningens krav.

2009-08-21 Lund

Lena Godin

Lena Lindh